

Nõukogu 19. detsembri 2006. aasta otsuse 2006/974/EÜ (mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) rakendamise eriprogrammi “Võimekus”) parandus

(Euroopa Liidu Teataja L 400, 30. detsember 2006)

Otsuse 2006/974/EÜ tekst asendatakse järgmisega:

NÕUKOGU OTSUS,

19. detsember 2006,

mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) rakendamise eriprogrammi “Võimekus”

(EMPs kohaldatav tekst)

(2006/974/EÜ)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 166 lõiget 4,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt asutamislepingu artikli 166 lõikele 3 tuleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsus nr 1982/2006/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendat raamprogrammi (2007–2013) ⁽³⁾ (edaspidi “raamprogramm”), viia ellu eriprogrammide kaudu, milles määratakse kindlaks nende rakendamise üksikasjalikud eeskirjad ja nende kestus ning nähakse ette vajalikud vahendid.
- (2) Raamprogramm hõlmab nelja liiki tegevusi: riikidevaheline koostöö poliitilistest vajadustest lähtuvalt kindlaks määratud teemavaldkondades (“Koostöö”), teadusringkondadest lähtuvad teadlaste algatatud uuringud (“Ideed”), teadlaste koolitamise ja karjääriarenduse toetamine (“Inimesed”) ning teadusuuringute alase võimekuse toetamine (“Võimekus”). Programmi “Võimekuse” osa alla kuuluvaid tegevusi tuleks kaudsete meetmete osas rakendada käesoleva eriprogrammiga.
- (3) Käesoleva eriprogrammi suhtes tuleks kohaldada raamprogrammi eeskirju, mis käsitlevad ettevõtjate, teadusuuringute

keskuste ja ülikoolide osalemist ning teadusuuringute tulemuste levitamist (edaspidi “osalemise ja levitamise eeskirjad”).

- (4) Raamprogramm peaks täiendama liikmesriikides läbi viidavaid tegevusi ja muid ühenduse meetmeid, mis on vajalikud üldisteks strateegilisteks jõupingutusteks Lissaboni eesmärkide saavutamisel, eelkõige seoses struktuurifondide, põllumajanduse, hariduse, koolituse, kultuuri, konkurentsivõime ja innovatsiooni, tööstuse, tervise, tarbijakaitse, tööhõive, energeetika, transpordi ja keskkonnaga.
- (5) Käesoleva raamprogrammi raames toetatavad innovatsiooni ning VKEdega seotud tegevused peaksid täiendama konkurentsivõime ja innovatsiooni raamprogrammi kohaseid tegevusi, mis aitavad kaasa teadusuuringute ja innovatsiooni vahelise lõhe ületamisele ning edendavad kõiki innovatsiooni liike.
- (6) Raamprogrammi rakendamine võib kaasa tuua ainult teatavate liikmesriikide osalemist hõlmavaid lisaprogramme, ühenduse osalemist mitme liikmesriigi rakendatavates programmides või ühissetevõtete loomist või muu korralduse kasutamist asutamislepingu artiklite 168, 169 ja 171 tähenduses.
- (7) Käesolev eriprogramm peaks andma panuse Euroopa Investeerimispankale (EIP) riskijagamisrahastu loomisel, et parandada juurdepääsu EIP laenudele.
- (8) Vastavalt asutamislepingu artiklile 170 on ühendus sõlminud mitmeid teadusuuringute alaseid rahvusvahelisi lepinguid ning tuleks teha jõupingutusi rahvusvahelise teadusuuringutealase koostöö tugevdamiseks, et integree-

⁽¹⁾ Arvamus esitatud 30. novembril 2006 (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽²⁾ ELT C 185, 8.8.2006, lk 10.

⁽³⁾ ELT L 412, 30.12.2006, lk 1.

rida ühendust veelgi rohkem ülemaailmsesse teadusringkonda. Seepärast peaks käesolev eriprogramm olema osalemiseks avatud riikidele, kes on sõlminud sellekohased lepingud, ning see peaks samuti olema projektide tasandil ja vastastikuse kasu alusel osalemiseks avatud kolmandate riikide üksustele ja rahvusvahelistele teaduskoostöö organisatsioonidele.

- (9) Käesoleva programmi raames tehtavate teadusuuringute puhul tuleks järgida eetika põhiluseid, sealhulgas Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhimõtteid.
- (10) Raamprogrammi rakendamine peaks kaasa aitama säästva arengu edendamisele.
- (11) Tuleks tagada raamprogrammi usaldusväärne finantsjuhtimine ning selle võimalikult tõhus ja kasutajasõbralik rakendamine, tagades samas õiguskindluse ja programmi juurdepääsetavuse kõigile osalejatele, vastavalt nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust, ⁽¹⁾ komisjoni määrusele (EÜ, Euratom) nr 2342/2002, ⁽²⁾ millega kehtestatakse selle finantsmääruse üksikasjalikud rakenduseeskirjad, ning nende edasistele muudatustele.
- (12) Samuti tuleks võtta asjakohased meetmed, mis on proportsionaalsed Euroopa ühenduste finantshuvidega, ühelt poolt antud rahalise toetuse tõhususe ja teiselt poolt nende vahendite kasutamise tõhususe kontrollimiseks, et vältida eeskirjade eiramist ja pettusi ning et nõuda tagasi kadumaläänud, valesti makstud või ebaõigesti kasutatud vahendid vastavalt nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta, ⁽³⁾ nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramise eest, ⁽⁴⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määrusele (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta ⁽⁵⁾.
- (13) Kuna käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikud meetmed on põhimõtteliselt korraldusmeetmed, tuleks need vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsuse 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused) ⁽⁶⁾ artiklis 4 ette nähtud

korralduskomitee menetlusele. Teisalt kerkivad seoses inimese embrüo ja inimese embrüonaalsete tüvirakkude kasutamist hõlmavate teadusuuringutega üles spetsiifilised eetilised küsimused, mida kirjeldatakse käesoleva otsuse artiklis 4. Seetõttu tuleks selliste projektide rahastamis-meetmed vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5 ette nähtud regulatiivkomitee menetlusele.

- (14) Eriprogrammil "Võimekus" peaks Euroopa ühenduste üldeelarves olema oma eelarverida.
- (15) Käesoleva programmi rakendamisel tuleks pöörata piisavat tähelepanu soolise võrdõiguslikkuse küsimuste integreerimisele ning peale selle muu hulgas selliste teadlaste töötingimustele, töölevõtmiskorra läbipaistvusele ja karjääriarendusele, kes võetakse tööle seoses käesoleva programmi meetmete raames rahastatavate projektide ja programmidega. Selleks annab raamistiku komisjoni 11. märtsi 2005. aasta soovitus 2005/251/EÜ Euroopa teadlaste harta ja teadlaste töölevõtmise juhendi kohta, ⁽⁷⁾ samal ajal austades selle vabatahtlikku olemust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Käesolevaga võetakse vastu ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse eriprogramm "Võimekus" (edaspidi "eriprogramm") ajavahemikuks 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013.

Artikkel 2

Eriprogrammiga toetatakse võimekuse valdkonna tegevusi, toetades Euroopa teadusuuringute ja innovatsioonialase võimekuse järgmisi põhiaspekte:

- a) teadustöö infrastruktuurid;
- b) VKEde huvides läbi viidavad teadusuuringud;
- c) teadmiste piirkonnad;
- d) teadusuuringute potentsiaal;
- e) teadus ühiskonnas;
- f) teaduspoliitika kooskõlastatud väljatöötamise toetamine;
- g) rahvusvahelise koostööga seotud tegevused.

⁽⁷⁾ ELT L 75, 22.3.2005, lk 67.

⁽¹⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ, Euratom) nr 1248/2006 (ELT L 227, 19.8.2006, lk 3).

⁽³⁾ EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.

⁽⁴⁾ EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

⁽⁵⁾ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.

⁽⁶⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

Käesoleva eriprogrammi rakendamine võib kaasa tuua ainult teatavate liikmesriikide osalemist hõlmavaid lisaprogramme, ühenduse osalemist mitme liikmesriigi rakendatavates programmides või ühissetevõtete loomist või muu korralduse kasutamist asutamislepingu artiklite 168, 169 ja 171 tähenduses.

Kõnealuste tegevuste eesmärgid ja põhisuunad on esitatud I lisas.

Artikkel 3

Vastavalt raamprogrammi II lisale on käesoleva eriprogrammi elluviimiseks vajalik summa 4 097 miljonit eurot, millest komisjoni halduskulud moodustavad alla 6 %. Selle summa soovituslik jaotus on esitatud II lisas.

Artikkel 4

1. Kõigi käesoleva eriprogrammi kohaste teadusuuringute läbiviimisel järgitakse eetika põhiaalseid.

2. Käesoleva programmi raames ei rahastata järgmisi teadusuuringute valdkondi:

- inimeste kloonimisele suunatud teadusuuringud, mille eesmärk on paljundamine,
- inimese genotüübi muutmisele suunatud teadusuuringud, mis võivad sellised muutused päritavaks muuta ⁽¹⁾,
- teadusuuringud, mis on suunatud inimese embrüote loomisele üksnes teadustöö eesmärgil või tüvirakkude saamiseks, sealhulgas keharakkude tuuma siirdamise abil.

3. Raamprogrammi raames võib teadustöö sisust ja asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide õigusraamistikust olenevalt rahastada nii täiskasvanud inimese kui ka embrüonaalsete tüvirakkude alaseid teadusuuringuid.

Taotlused inimese embrüonaalsete tüvirakkudega seotud teadusuuringute rahastamiseks sisaldavad teavet selle kohta, kuidas liikmesriigi pädevad ametiasutused on korraldanud litsentsimise ja kontrollimeetmed, ning antava eetilise heakskiidu üksikasju.

Inimese embrüonaalsete tüvirakkude eraldamisega tegelevad institutsioonid, organisatsioonid ja teadlased alluvad rangele litsentsimisele ja kontrollile, mis on kooskõlas asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide õigusraamistikuga.

4. Eespool nimetatud uurimisvaldkonnad vaadatakse teaduse arengu valguses üle käesoleva programmi teiseks etapiks (2010–2013).

⁽¹⁾ Sugunäärmevähi raviga seotud teadusuuringuid võib rahastada.

Artikkel 5

1. Eriprogrammi rakendatakse raamprogrammi III lisas kindlaks määratud rahastamisskeemide abil.

2. Käesoleva eriprogrammi III lisas on esitatud Euroopa Investeeringuspangale riskijagamisrahastu loomiseks toetuse andmise kord.

3. Käesoleva eriprogrammi IV lisas on esitatud esialgne loend võimalikest algatustest siseriiklike teadusuuringute programmide ühiseks rakendamiseks, mille kohta võidakse teha eraldi otsus asutamislepingu artikli 169 alusel.

4. Käesoleva eriprogrammi suhtes kohaldatakse osalemise ja levitamise eeskirju.

Artikkel 6

1. Komisjon koostab käesoleva eriprogrammi rakendamise tööprogrammi, milles määratakse üksikasjalikumalt kindlaks I lisas ette nähtud eesmärgid ning teaduslikud ja tehnoloogilised prioriteedid, rahastamisskeem seoses teemaga, mille kohta ettepanekuid oodatakse, ning rakendamise ajakava.

2. Tööprogrammis võetakse arvesse liikmesriikide, assotsieerunud riikide ning Euroopa ja rahvusvaheliste organisatsioonide asjakohaseid teadusuuringuid, Euroopa lisandväärtuse saavutamist ning mõju tööstusalasele konkurentsivõimele ja asjakohasust ühenduse teiste poliitikavaldkondade suhtes. Vajaduse korral seda ajakohastatakse.

3. Rahastamisskeemide alusel rahastatavate kaudsete meetmete ettepanekuid hinnatakse ja projektid valitakse välja osalemise ja levitamise eeskirjade artikli 15 lõikes 1a sätestatud kriteeriumide põhjal.

4. Tööprogrammis võidakse kindlaks määrata:

- a) organisatsioonid, kes saavad toetust liikmemaksu vormis;
- b) toetusmeetmed teatavate õigussubjektide tegevuse toetamiseks.

Artikkel 7

1. Käesoleva eriprogrammi rakendamise eest vastutab komisjon.

2. Artikli 8 lõikes 2 sätestatud korralduskomitee menetlust kohaldatakse järgmiste meetmete vastuvõtmiseks:

- a) artiklis 6 osutatud tööprogramm, sealhulgas kasutatavad rahastamisskeemid, projektikonkursi kutsete sisu ning kohaldatavad hindamis- ja valikukriteeriumid;
- b) II lisas esitatud summa soovitusliku jaotuse võimalikud korrigeerimised;
- c) artikli 2 punktides a–g osutatud tegevuste rahastamise heakskiitmine, kui käesoleva programmi kohase ühenduse panuse hinnanguline suurus on 0,6 miljonit eurot või üle selle;
- d) raamprogrammi artikli 7 lõigetes 2 ja 3 ette nähtud hindamiste jaoks vajalike volituste koostamine.

3. Artikli 8 lõikes 3 sätestatud regulatiivkomitee menetlust kohaldatakse inimese embrüo ja inimese embrüonaalsete tüvirakkude kasutamise seotud tegevuste rahastamise heakskiitmiseks.

Artikkel 8

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 4 ja 7.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõikes 3 sätestatud tähtjaks kehtestatakse kaks kuud.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtjaks kehtestatakse kaks kuud.

4. Komisjon teavitab komiteed korrapäraselt eriprogrammi rakendamisel tehtud üldistest edusammudest ning annab talle õigeaegselt teavet kõikidest selle programmi alusel kavandatud või rahastatud teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse meetmetest vastavalt V lisale.

5. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 9

Komisjon korraldab raamprogrammi artiklis 7 ette nähtud sõltumatu järelevalve, hindamise ja läbivaatamise, mis tuleb läbi viia eriprogrammiga hõlmatud valdkondades läbi viidud tegevuste osas.

Artikkel 10

Käesolev otsus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 11

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 19. detsember 2006

Nõukogu nimel

eesistuja

J. KORKEAOJA

I LISA

TEADUSLIKUD JA TEHNOLOOGILISED EESMÄRGID, PEAMISED TEEMAVALDKONNAD JA TEGEVUSTE PÕHISUUNAD**SISSEJUHATUS**

Käesoleva eriprogrammiga suurendatakse teadusuuringute- ja innovatsioonialast võimekust kogu Euroopas ning tagatakse selle optimaalne kasutamine. Eesmärgi saavutamiseks tuleb

- optimeerida teadustöö infrastruktuuride kasutamine ja arendamine,
- tugevdada VKEd e innovatsioonialast võimekust ja nende võimet teadusuuringutest kasu saada,
- toetada piirkondlike teadusuuringukesksete rühmitiste arengut,
- vabastada ELi lähenemis- ja äärepoolseimate piirkondade teadusuuringute potentsiaal,
- lähendada teadust ja ühiskonda teaduse ja tehnoloogia harmooniliseks integreerimiseks Euroopa ühiskonda,
- toetada teadusuuringute tegevussuundade kooskõlastatud väljatöötamist ning
- toetada rahvusvahelise koostöö toetusmeetmeid.

Nõuetekohaselt võetakse arvesse ka säästva arengu ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtteid. Peale selle moodustab kavandatavate teadusuuringute ja nende võimalike rakenduste eetiliste, sotsiaalsete, õiguslike ja laiemate kultuuriaspektide, samuti teaduse ja tehnika arengu sotsiaal-majandusliku mõju ja prognooside käsitlus vajaduse korral osa käesoleva eriprogrammi raames võetavatest meetmetest.

Käesoleva eriprogrammi raames võidakse kooskõlastada ühenduseväliseid programme, kasutades ERA-NET-süsteemi ja ühenduse osalust ühiselt rakendatavates siseriiklikes teadusuuringute programmides (asutamislepingu artikkel 169), nagu on kirjeldatud eriprogrammis "Koostöö".

Püütakse saavutada koostoime ja vastastikune täiendavus ühenduse muu poliitika ja muude programmidega, näiteks ühenduse regionaalpoliitika, struktuurifondide, konkurentsivõime ja uuendustegevuse programmi ning oluliste haridus- ja koolitusprogrammidega⁽¹⁾.

Eetilised aspektid

Kõnealuse eriprogrammi rakendamisel ja sellest tulenevate teadusuuringute tegemisel tuleb järgida eetika põhiluseid. Nende hulka kuuluvad muu hulgas Euroopa Liidu põhiõiguste hartas kajastatud põhimõtted, mis hõlmavad järgmist: inimväärkuse ja inimelu kaitse, isikuandmete ja eraelu puutumatus kaitse ning loomade ja keskkonna kaitse kooskõlas ühenduse õiguse ning vastavate rahvusvaheliste konventsioonide, suuniste ja tegevusjuhendite uusimate versioonidega, nt Helsingi deklaratsioon, 4. aprillil 1997 Oviados allkirjastatud Euroopa Nõukogu inimõiguste ja biomeditsiini konventsioon ja selle lisaprotokollid, ÜRO lapse õiguste konventsioon, UNESCO vastu võetud inimgenoomi ja inimõiguste ülddeklaratsioon, ÜRO bioloogiliste ja toksiinrelvade konventsioon (BTWC), taimegeneetiliste ressursside toiduks ja põllumajanduses kasutamise rahvusvaheline leping ja Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) vastavad resolutsioonid.

Arvesse võetakse ka biotehnoloogia eetika nõustajate Euroopa töörühma (1991–1997) arvamusi ning teaduse ja uute tehnoloogiate eetika Euroopa töörühma (alates 1998. aastast) arvamusi.

Subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt ja Euroopa lähenemisviiside mitmekesisuse tõttu peavad teadusprojektides osalejad täitma nende riikide kehtivaid õigusnorme ja eetikaregleid, kus teadustööd tehakse. Igal juhul kohaldatakse riiklikke õigusnorme ning ühendus ei rahasta üheski liikmesriigis ega kolmandas riigis ühtki teadustööd, mille tegemine on selles riigis keelatud.

⁽¹⁾ Programmi rakendamise hõlbustamiseks hüvitab komisjon kooskõlas oma kehtivate suunistega programmi komitee iga päevakorras oleva koosoleku puhul iga liikmesriigi ühe esindaja osalemiskulud ning samuti ühe eksperdi/nõustaja osalemiskulud iga liikmesriigi kohta nende päevakorrakohastele puhul, mille kohta liikmesriik nõuab asjatundja arvamust.

Vajaduse korral peavad teadusprojektide elluviijad enne teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse tegevuse alustamist taotlenu vastavate riiklike või piirkondlike eetikakomiteede nõusolekut. Komisjon vaatab süstemaatiliselt läbi eetilisel tundlikke teemasid käsitlevad ettepanekud või need ettepanekud, mille puhul eetiliste aspektidele ei ole piisavalt tähelepanu pööratud. Erijuhtudel võib eetiline läbivaatus aset leida projekti rakendamise ajal.

Teadusuuringuid, mis on kõikides liikmesriikides keelatud, ei rahastata.

Asutamislepingule lisatud protokollis loomade kaitse ja heaolu kohta nõutakse, et ühendus pööraks oma poliitika (sealhulgas teadusuuringute) kavandamisel ning rakendamisel suurt tähelepanu loomade heaolu nõuetele. Nõukogu 24. novembri 1986. aasta direktiivis 86/609/EMÜ (katseteks ja muudel teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitsega seotud liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta) ⁽¹⁾ nõutakse, et kõik katsed oleksid kavandatud nii, et välditakse katseloomadele stressi, tarbetute piinade ja kannatuste tekitamist, kasutatakse võimalikult vähe loomi, kasutatakse neurofüsioloogilisel kõige madalama tundlikkusega loomi ning põhjustatakse võimalikult vähe valu, kannatusi, stressi või püsivaid kahjustusi. Loomade genotüübi muutmine ja loomade kloonimine võib kõne alla tulla üksnes juhul, kui eesmärgid on eetilisel põhjendatud, tingimused on sellised, et loomade heaolu on tagatud, ja järgitakse bioloogilise mitmekesisuse põhimõtteid.

Programmi rakendamise ajal jälgib komisjon korrapäraselt teaduse edusamme ning riiklike ja rahvusvahelisi õigusnorme, et võtta arvesse kõiki arengusuundi.

Teaduse ja tehnika arengu eetikaga seotud teadustöö tehakse käesoleva programmi osa "Teadus ühiskonnas" raames.

1. TEADUSTÖÖ INFRASTRUKTUURID

Eesmärk

Eesmärk on optimeerida Euroopa teadustöö parimate infrastruktuuride kasutamist ja arendust ning aidata kõikides teaduse- ja tehnoloogiavaldkondades luua uusi, üleeuroopalisi huve teenivaid teadustöö infrastruktuure, mida Euroopa teadusrikkonnad vajavad, et jääda teadusuuringute arengus esirinda ja võimaldada tööstusel tugevdada oma alusteadmisi ja tehnoloogilist oskusteavet.

Lähenemisviis

Euroopa saamisel maailma kõige konkurentsivõimelisemaks ja dünaamilisemaks teadmispõhiseks majandussüsteemiks on otsustava tähtsusega tänapäevased ja tõhusad teadustöö infrastruktuurid teadusliku ja tehnoloogilise juhtpositsiooni saavutamiseks. Teadustöö infrastruktuurid on teadmiste ja tehnoloogia loomise ning nende levitamise, rakendamise ja kasutamise seisukohast võtmetähtsusega ning seetõttu innovatsiooni edendava ning Euroopa teadusruumi arengut soodustava toimega. Juurdepääs infrastruktuuridele on üha hädavajalikum kõikides teadus- ja tehnoloogiavaldkondades ja tõenditel põhineva poliitikakujundamise jaoks. Paljud teadustöö infrastruktuurid on välja arenenud suurtest, peaaegu eranditult spetsiifilisele teadusuuringute valdkonnale pühendatud süsteemidest, kujunedes välja teenust pakkuvateks süsteemideks laiemale teadlaskonnale. Tänu info- ja sidetehnoloogia võimalustele laienevad ka uusimad infrastruktuuri-projektid hõlmamaks teadmistevaramuna paljudes erinevates valdkondades jaotatud riist- ja tarkvarasüsteeme ning tohtu kumulatiivse väärtusega sisu.

Kavandatava meetmega aidatakse kaasa eelkõige teadmiste arendamisele, kasutamisele ja säilitamisele, toetades nii tippsaavutustest juhinduva alt ülespoole suunatud kui ka suunatud lähenemisviisil põhinevaid infrastruktuure. Info- ja sidepõhiste elektrooniliste infrastruktuuride ja virtuaalsete infrastruktuuride strateegilist ajakohastamist käsitletakse edasiviiva jõuna ka teadustöö juhtimise meetodite muutmisel. Liikmesriikidel on jätkuvalt keskne roll infrastruktuuride arendamisel ja rahastamisel.

Termin "teadustöö infrastruktuurid" tähistab ühenduse teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse raamprogrammi kontekstis vahendeid, ressursse või teenuseid, mida vajab teadlaskond uuringute läbiviimiseks kõikides teadus- ja tehnoloogiavaldkondades. See määratlus hõlmab koos juurdekuuluvate inimressurssidega

- teadusuuringuteks kasutatavat suuremahulist varustust või vahendite kogumit,
- teadmispõhiseid ressursse, nagu andmehaldusega seonduvaid teadusuuringutes kasutatavaid kogusid, arhiive, struktureeritud teavet või süsteeme,

⁽¹⁾ EÜT L 358, 18.12.1986, lk 1. Direktiivi on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/65/EÜ (ELT L 230, 16.9.2003, lk 32).

- info- ja kommunikatsioonitehnoloogia põhiste infrastruktuuride, nagu võrgu, võrkraalimise, tarkvara ja side võimaldamist,
- muid teadusuuringutes kasutatavaid ainulaadseid üksusi.

Toetuse andmisel võetakse arvesse ainult Euroopa teadlaskonna (akadeemilise, riikliku ja tööstusliku) jaoks tulemuslikkuse ja juurdepääsu poolest selget huvi pakkuvaid teadustöö infrastruktuure või teadustöö infrastruktuuride võrke. Need peavad märkimisväärselt aitama kaasa Euroopa teadusuuringute alase võimekuse arendamisele.

Käesoleva programmiga tagatakse üldine kooskõlastatus eriprogrammi "Koostöö" temaatiliste teadustöö infrastruktuuridega.

Tegevused

Tegevused hõlmavad järgmisi suundi:

- olemasolevate teadustöö infrastruktuuride kasutamise optimeerimine ja nende jõudluse parandamine,
- üleeuroopalise tähtsusega uute teadustöö infrastruktuuride arendamise edendamine (või olemasolevate ulatuslikum moderniseerimine), tuginedes peamiselt ESFRI (Euroopa teadustöö infrastruktuuride strateegia foorumi) tööle,
- toetusmeetmed, sealhulgas uute vajaduste toetamine.

1.1. Olemasolevad teadustöö infrastruktuurid

Teadustöö infrastruktuuridega seonduvate meetmetega seatakse eesmärgiks tugevdada Euroopa spetsiifiliste teadustöö infrastruktuuride alast võimekust ja tulemuslikkust ning suurendada kasutajate kaasatust teadustöö infrastruktuuridega kaasnevatesse võimalustesse ning nende pühendumust tipptaseme teadusuuringutesse investeerimisele. Need meetmed seisnevad Euroopa teadustöö infrastruktuuride optimeerimise toetamises võimekuse ja jõupingutuste "integreerimise" abil, mis viib süsteemide, ressursside ja teenuste tõhusaima kasutamiseni kõikides teaduse ja tehnoloogia valdkondades ning soodustab "riikidevahelist juurdepääsu" olemasolevatele infrastruktuuridele.

1.1.1. Integratsioonimeetmed

Maailmatasemel teadustöö infrastruktuurid nõuavad tohutuid ja pikaajalisi investeeringuid ressurssidesse (inim- ja finantsressursid). Nende kasutajaks peaks olema võimalikult suur hulk teadlasi ja tööstuskliente üle kogu Euroopa. Peale selle tuleb pidevalt edendada ja parandada teadustöö infrastruktuuride alase võimekuse ja tulemuslikkuse optimeerimist ja tugevdamist ühenduse tasandil, et vastata tekkivatele ja kasvavatele teadusalastele vajadustele. Seda saab paremini saavutada infrastruktuuride kasutamise ja arendamise edendamise, sealhulgas kooskõlastatud täiustamise teel.

Ühendus peaks selle eesmärgi saavutamisele kaasa aitama, edendades integratsioonimeetmeid. Need tagavad, et Euroopa teadlastel, sealhulgas tööstuses ja VKEdes ja äärealadel ja äärepoolseimates piirkondades töötavatel teadlastel on võimalus juurdepääsuks oma teadustööks vajalikele kõrgetasemelistele teadustöö infrastruktuuridele, toetades infrastruktuuriga seotud teenuste integreeritud osutamist teadusringkonnale Euroopa tasandil ja vajaduse korral rahvusvahelisel tasandil. Integratsioonimeetmed peaksid olema suunatud ka teadustöö infrastruktuuride toimimise paremale struktureerimisele Euroopa tasandil ning nende ühise arendamise edendamisele võimekuse ja tulemuslikkuse osas.

Integratsioonimeetmeid rakendatakse olemasolevate teadustöö infrastruktuuride puhul

- "alt ülespoole suunatud" projektikonkursside kaudu, et võimendada infrastruktuuride kasutajate hulgas ressursside vastastikust kooskõlastamist ja ühiskasutatavate varude loomist nendevahelise koostöökultuuri edendamiseks. Sellised meetmed peaksid olema suunatud ka teadustöö infrastruktuuride toimimise ning nendele võimalike kasutajate juurdepääsemise viiside paremale struktureerimisele Euroopa tasandil, nende ühise arendamise edendamisele võimekuse ja tulemuslikkuse osas ning nende sidusa ja teadusharudevahelise kasutamise edendamisele,

- “suunatud konkursikutsete” kaudu, kui selline suunatud tegevus on selgelt kasulik pikas perspektiivis potentsiaalselt tähtsate teadustöö infrastruktuuride toetamisele ja nende ühenduse tasandil väljaarendamise kiirendamisele. Seda rakendatakse tihedas koostöös teemavaldkondade meetmetega, et kindlustada ühenduse raamistiku kõikide Euroopa tasandi meetmete vastavus teadustöö infrastruktuuride vajadustele asjaomases valdkonnas. Olemasolevate Euroopa infrastruktuuride paremaks kasutamiseks ja tugevdamiseks võib juba kindlaks määrata valdkonnad,⁽¹⁾ mis vastavad pikaajalistele strateegilistele akadeemiliste, riiklike ja tööstusuuringute sidusrühmade ning laiemalt kogu ühiskonna vajadustele, nagu bioteaduste ja nende rakenduste, info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate, tööstusuuringute, sealhulgas metroloogia arendamise, säästva arengu ja eelkõige keskkonnaalaste ning sotsiaal- ja humanitaarteaduste infrastruktuuride toetamine.

1.1.2. IKT-põhised elektroonilised infrastruktuurid

Elektrooniliste infrastruktuuride kasutusele võtmisega pakutakse teadlaskonnale vajalikke teenuseid keeruka protsessi alusel, mis on mõeldud IKT-põhiste jaotatud ressursside (raalimine, ühendatavus, aparatuuri tootmine) viimiseks virtuaalsete kogukondadeni. Euroopa lähenemisviisi ja sellega seonduvate Euroopa meetmete tugevdamine selles valdkonnas võib anda märkimisväärse panuse Euroopa teadusuuringute potentsiaali tõstmisse ja selle kasutamisse, tugevdades elektroonilisi infrastruktuure kui Euroopa teadusruumi nurgakivi, mis on teadusharusid ühendavate uuenduste “eelkäijaks” ja teadustöö juhtimisviiside muutmise edasivijaks. Sellega võib ka kaasa aidata äärealadelt ja äärepoolseimastest piirkondadest pärit teadusrühmade integreerimisele.

Elektroonilise infrastruktuuri jaoks kavandatud projektikonkurssidel põhinevate meetmetega püütakse edendada kõrgjõudluse ja -võimsusega side- ja võrguinfrastruktuuride (GEANT) edasist arendamist ja võrkudel tuginevaid infrastruktuure ning ka tugevdada Euroopa võimalusi tipptaseme infoteaduse alal, rõhutades vajadust toetada maailmatasemel jaotatud superarvutirakenduste süsteemide, andmesalvestus- ja kõrgtehnoloogiliste visualiseerimissüsteemide tugevdamist. Meetmetega taotletakse vajaduse korral ka infrastruktuuride kasutuselevõttu kasutajaskonna poolt, suurendades infrastruktuuride ülemaailmset tähtsust ja usaldusväärset GEANT ja võrk-infrastruktuuride saavutustele toetudes ning võttes aluseks avatud standardid koostalitlusvõime tagamiseks.

Kooskõlastatult tuleb toetada digitaalraamatukogusid, arhiive, andmesalvestuskogusid, andmekontrolli ja vajalike ressursside ühiskasutust Euroopa tasandil selleks, et luua andmehoidlaid teadlaskonnale ja tulevastele teadlaste põlvkondadele. Käsitletakse elektrooniliste infrastruktuuride andmete tasandi suurema usalduse ja usaldusväärse aspekte. Kavandatavate meetmete eesmärgiks on uute nõudmiste ja lahenduste ennetamine ja integreerimine, et lihtsustada laiaulatuslike murranguliste uute tehnoloogiate katsetamiseks mõeldud testisüsteemide tekkimist, ning uute vajaduste (sealhulgas e-õppe) käsitlemine. E-IRG (elektroonilise infrastruktuuri analüüsi rühm) viib läbi korrapäraselt nõustamist ning esitab strateegilisi soovitusi.

1.2. Uued teadustöö infrastruktuurid

Käesolev eriprogramm aitab edendada uute teadustöö infrastruktuuride loomist (sealhulgas olemasolevate ulatuslikumaid uuendamisi), keskendudes asjaomaste teadusalade arendamiseks peamiselt ettevalmistusetappidele ja Euroopas “ainulaadsetele” otsustava ja üleeuroopalise tähtsusega infrastruktuuridele.

1.2.1. Uuringud uute teadustöö infrastruktuuride ettevalmistamiseks

Uute teadustöö infrastruktuuride edendamine “alt ülespoole suunatud” projektikonkursside kaudu, uuringustipendiumite ja uute infrastruktuuride teostatavusuuringute rahastamine.

1.2.2. Toetus uute teadustöö infrastruktuuride loomisele

Uute teadustöö infrastruktuuride loomise toetamine kooskõlas “muutuva geomeetria” põhimõttega ning tuginedes peamiselt ESFRI tehtud tööle seoses Euroopa teekaardi loomisega uue teadustöö infrastruktuuride jaoks. Tööprogrammiga määratakse prioriteetsed projektid, mis võivad saada ühenduse toetust.

Uued infrastruktuurid rajatakse kahes etapis ja raamprogrammis kehtestatud kriteeriumite loetelu alusel.

⁽¹⁾ Kindlaks määratud ka ESFRI poolt.

— 1. etapp: ettevalmistava etapi toetamine

Esimene etapp hõlmab tööprogrammis kindlaks määratud prioriteetsete projektidega piirduvaid konkursikutseid. Ettevalmistav etapp hõlmaks üksikasjalike käivitusprojektide ettevalmistamist, kavandatava teadustöö infrastruktuuri õiguslikku korraldust, juhtimist ja mitmeaastast planeerimist ning sidusrühmadevahelist lõplikku kokkulepet. Kõnealuse ettevalmistava etapi jooksul on komisjon eelkõige toetajaks finantskorralduse mehhanismide loomisel.

— 2. etapp: käivitusetapi toetamine

Teisel etapil rakendatakse koos erasektori rahastamisasutuste võimaliku kaasamisega käivitusplaanid, toetudes saavutatud tehnilistele, õiguslikele, haldus- ja finantskokkulepetele ning kasutades üksteist täiendavaid siseriiklike ja ühenduse vahendeid (nt struktuurifondid või Euroopa Investeerimispank) ja võttes vajaduse korral arvesse lähenemis- ja äärepoolseimate piirkondade teadusliku tippaseme potentsiaali. Käivitusetapil võidakse anda rahalist toetust raamprogrammi raames sellistele eelisprojektidele, mis ennekõike vajavad sellist toetust. Sellistel juhtudel otsustatakse toetuse andmine vastavalt vajaliku toetuse liigile ja suurusele (nt otsetoetus, Euroopa Investeerimispanka laenu riskijagamisrahastu kaudu (III lisa) asutamislepingu artikli 171 kohaselt).

1.3. Toetusmeetmed, sealhulgas toetus uute vajaduste katteks

Kõnealuse tegevuse edu võtmeks on kooskõlastamine ELi siselt Euroopa teadustöö infrastruktuuri poliitika sõnastamisel ja vastuvõtmisel. Kogu programmi raames võetakse seega toetusmeetmeid selliseks kooskõlastamiseks, sealhulgas rahvusvahelise koostöö arendamise toetuseks.

Need meetmed võetakse peamiselt pärast perioodilisi projektikonkurse. Tegevus on suunatud eelkõige riiklike programmide kooskõlastamise stimuleerimisele ERA-NET meetmete abil, uute vajaduste analüüsile, ESFRI ja eIRG töö toetusele, programmi tegelikule rakendamisele (nt tugikonverentsid, eksperdilepingud, mõjuhinnaangud jne) ning ka selle eriprogrammi raames ellu viidavate meetmete rahvusvahelise mõõtmise toetamisele ja Euroopa tippsaavutuste levitamisele rahvusvahelisel tasandil. Rahvusvahelise koostöö kontekstis võimaldavad võimekust käsitleva programmi selle spetsiifilise osa raames rakendatavad meetmed ka kindlaks teha teatud kindlate kolmandate riikide vajadused ja vastastikused huvid, millele tuleks rajada spetsiifiline koostöötegevus, ning arendada täpselt suunatud konkursikutsete põhjal ristseoseid teadustöö võtmeinfrastruktuuride vahel kolmandates riikides ja Euroopa teadusruumis.

2. VKEde HUVIDES LÄBI VIIDAVAD TEADUSUURINGUD

Eesmärgid

Euroopa VKEde innovatsioonialase võimekuse tugevdamine ning nende poolt uutel tehnoloogiatel põhinevate toodete ja turgude arendamisse antava panuse suurendamine, aidates neil läbi viia teadusuuringute allhankeid, intensiivistada nende teadusuuringute alaseid jõupingutusi, laiendada nende võrgustikke, paremini kasutada teadusuuringute tulemusi ja omandada tehnoloogilist oskusteavet, lähendades teadusuuringud ja innovatsiooni.

Lähenemisviis

VKEd moodustavad Euroopa tööstussektori tuumiku. Nad peaksid etendama võtmerolli innovatsioonisüsteemis ja teadmiste muundamisel uuteks toodeteks, menetlusteks ja teenusteks. Seistes silmitsi suureneva konkurentsiga siseturul ja kogu maailmas, peavad Euroopa VKEd suurendama teadmisi ja teadusuuringute intensiivsust, edendama teadusuuringute kasutamist, laiendama äritegevust suurematele turgudele ja muutma oma teadmiste võrgustikud rahvusvaheliseks. Enamiku liikmesriikide VKEdele suunatud meetmed ei kannusta ega toeta riikidevahelist teadusuuringutealast koostööd ja tehnoloogiasiiiret. On vaja võtta ELi tasandi meetmeid, et täiendada ja suurendada siseriiklike ja piirkondlike meetmete mõju.

Erimeetmeid rakendatakse selliste VKEde ja nende assotsiatsioonide toetamiseks, kellel on vaja korraldada teadusuuringute allhanget: peamiselt peetakse silmas madala kuni keskmise tehnoloogilise tasemega ning vähese või puuduva teadusuuringute tegemise võimekusega VKEsid. Intensiivsete teadusuuringutega tegelevad VKEd võivad osaleda teadusuuringute pakkujatena või viia läbi teadusuuringute allhanget oma teadusuuringute tegemise võimekuse täiendamiseks. Neid meetmeid rakendatakse kõikides teaduse ja tehnoloogia valdkondades, kasutades nn alt üles lähenemisviisi. Meetmed hõlmavad tutvustamis- ja teisi tegevusi, mis aitavad kaasa teadusuuringute tulemuste kasutamisele,

tagades vastastikuse täiendavuse konkurentsivõime- ja innovatsiooniprogrammiga. Projektitepanekute hindamisel võetakse eriti arvesse oodatavat majanduslikku mõju VKEdele. Rahalised vahendid eraldatakse kahe skeemi kaudu: teadusuuringud VKEde ja VKEde assotsiatsioonide jaoks.

Esimesed on suunatud peamiselt madala kuni keskmise tehnoloogilise tasemega, vähese või ilma teadussuutlikkusega VKEdele. Osaleda võivad ka intensiivselt teadusuuringutega tegelevad VKEd, kellel on vaja teha teadusuuringute allhankeid, et täiendada oma teadussuutlikkust. Teised on suunatud VKEde assotsiatsioonidele, mis on tavaliselt kõige paremas olukorras, et teada või kindlaks määrata nende liikmete seas levinud tehnilisi probleeme, tegutseda nende nimel ja edendada tulemuste tõhusat levitamist ja kasutuselevõtmist.

Jaotise "VKEde huvides läbi viidavad teadusuuringud" alla kuuluvad kooskõlastus- ja toetusmeetmed sisaldavad siseriiklike/piirkondlike programmide kooskõlastamist, mis on suunatud VKEdele ja parimate tavade toetamisele, tulemuste tõhusat levitamist ja kasutamist, VKEde juurdepääsu suurendamist seitsmendale raamprogrammile ja mõju hindamist.

Meetmed võivad samuti tugineda asjakohastel siseriiklikel teadusuuringute programmidel, mis täiendavad allpool toodud teadusuuringuid⁽¹⁾.

Peale nende erimeetmete julgustatakse ja lihtsustatakse VKEde osalemist kogu raamprogrammi lõikes. VKEde teadustöölaseid vajadusi ja potentsiaali võetakse asjakohaselt arvesse programmi "Koostöö" teemavaldkondade sisu arendamisel, mida rakendatakse erimõõtmeliste ja erineva ulatusega projektide kaudu olenevalt valdkonnast ja teemast.

Ühenduse teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse raamprogrammi rakendamisel tagatakse täiendus ja koostoime konkurentsivõimelisuse ja innovatsiooni raamprogrammi meetmetega, et julgustada ja lihtsustada VKEde ühenduse teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse raamprogrammis osalemist.

Tegevused

Rahastamisel rakendatakse kahte järgmist VKEde erikava.

Teadusuuringud VKEde huvides

See kava toetab uuenduslike VKEde väikseid rühmi, et lahendada üldlevinud või täiendavaid tehnoloogilisi probleeme. Suhteliselt lühiajalised projektid peavad keskenduma nende VKEde uuendusvajadustele, kes tellivad teadusuuringud allhankena teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse edendajatelt ning peavad ilmutama selget kasutuselevõtu potentsiaali asjaomaste VKEde jaoks.

Teadusuuringud VKEde assotsiatsioonide huvides

See kava toetab VKEde assotsiatsioone, et luua teadusuuringute abil tehnilisi lahendusi probleemidele, mis on ühised paljude VKEde jaoks teatavates tööstusvaldkondades või väärtusahela mingil etapil, et näiteks arendada või täita Euroopa norme ja vastata standarditele ja täita nõudeid sellistes valdkondades nagu tervis, ohutus ja keskkonnakaitse. Mitu aastat kestvaid projekte peavad juhtima VKEde assotsiatsioonid, kes korraldavad oma liikmetele teadusuuringutealaseid allhankeid teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse edendajatelt, ning nendesse peab olema kaasatud arvukalt eraldi VKEsid.

Kavade ühised jooned

- Kavades võivad osaleda teised ettevõtted ja lõppkasutajad, kui see on VKEde või VKEde assotsiatsioonide huvides.
- Peale teadusuuringute peaksid projektid hõlmama meetmeid uuringutulemuste ellurakendamise ja tõhusa kasutuselevõtmise edendamiseks, nagu testimine, demonstreerimine, koolitus, tehnoloogiabi, teabehaldus ja tööstusomandi õiguste kaitse. VKEde assotsiatsioonidele suunatud teadusuuringute puhul peaksid projektid hõlmama ka meetmeid uuringutulemuste tõhusaks levitamiseks VKE assotsiatsioonide liikmetele ja vajaduse korral ka laiemalt.
- Nende kahe kava puhul kohaldatakse erieeskirju omandilise kuuluvuse ja juurdepääsuõiguste suhtes.

⁽¹⁾ See võib hõlmata teadusuuringuid tegevatele VKEdele suunatud ja EUREKA-le tuginevate programmide võimalikku ühist rakendamist.

Eelkõige keskendutakse teadusprojektide toetamisele. Lisaks osutatakse toetust riiklikele rahastamiskeemidele, mis toetavad VKEsid või VKEde assotsiatsioone jaotise "VKEde huvides läbi viidavad teadusuuringud" kohaste meetmete rahastamisaotluste ettevalmistamisel, eesmärgiga julgustada uute riiklike rahastamiskeemide loomist või olemasolevate kavade laienemist.

3. TEADMISTE PIIRKONNAD

Eesmärgid

Euroopa piirkondade teadusuuringute potentsiaali tugevdamine, eelkõige soosides ja toetades kogu Euroopas piirkondlike teadusuuringukesksete rühmitiste arengut, mis ühendavad ülikoole, teadusuuringute keskusi, ettevõtteid ja piirkondlikke ametiasutusi.

Lähemisviis

Piirkondi peetakse üha enam märkimisväärseteks osalejateks ELi teadus- ja arendustegevuses. Samal ajal näitavad tõendid, et investeerimine teadus- ja arendustegevusse muudab piirkonnad ligitõmbavamaks, suurendades samal ajal kohalike ettevõtete konkurentsivõimet. Intensiivse teadus- ja arendustegevusega rühmitused kuuluvad kohalikule konkurentsielelise otsesest kasu toova ja töökohtade kasvu soodustava investeerimistegevuse parimate eestvedajate hulka. 2003. aastal ellu viidud katseprojekt "Teadmiste piirkonnad" ⁽¹⁾ näitas selliste rühmituste olulisust ning valmidust toetada ja soosida kõnealuste struktuuride arengut.

See meede võimaldab Euroopa piirkondadel tugevdada oma teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse alast investeerimis-suutlikkust, samas suurendades võimalikult palju nende sidusrühmade Euroopa teadusprojektidesse kaasamise potentsiaali ning hõlbustades klastrite teket, edendades seeläbi piirkondlikku arengut Euroopas. Meetmed hõlbustavad Euroopa teadusruumi arengule kaasa aitavate piirkondlike klastrite loomist. Struktuurifondide suurenenud ja suunatumat kasutamist teadus- ja arendustegevusse investeerimisel jätkatakse ka regionaal- ja teaduspoliitika vahelise koostööme parandamiseks, eelkõige luues piirkondlik teadusuuringute strateegia, mille piirkondlikud asutused saavad integreerida oma majandusarengu strateegiasse.

Konkreetselt tähelepanu pööratakse koostööle erinevate liikmesriikide kõrvuti asuvate piirkondade vahel.

"Teadmiste piirkondade" eesmärgiks on optimaalse poliitika ja strateegiate määratlemise ja rakendamise toetamine teadus- ja arendustegevuskesksete rühmituste arendamisel. See parandab eelkõige piirkondlike teadusuuringute programmide tähtsust ja tõhusust vastastikkuse õppimise kaudu, edendab ja tugevdab rühmitustevahelist koostööd ning aitab kaasa teadus- ja arendustegevuskesksete rühmituste säästva arengu tugevdamisele ja soodustab kasvupinnast uute rühmituste loomiseks, eelkõige tekkivates teadmiste piirkondades. Toetust antakse eelkõige nõudlusel põhinevatele ja probleemidele suunatud projektidele, mis käsitlevad spetsiifilisi tehnoloogiavaldkondi või sektoreid ⁽²⁾.

Toetatakse kõiki piirkondi, sealhulgas ühtluspriirkondi ⁽³⁾.

Tegevused

Projektid hõlmavad tavaliselt piirkondlike asutusi, piirkondliku arengu asutusi, ülikoole, teadusuuringute keskusi ja tööstusettevõtteid ning vajaduse korral ka finantsasutusi, tsiviilühiskonna organisatsioone ja organisatsioone, kes tegelevad tehnoloogia siirdega. Käesoleva valdkonna projektid hõlmavad järgmisi meetmeid.

- Piirkondlike või piiriüleste klastrite teadusuuringute programmide analüüs, arendamine ja rakendamine ja nendevaheline koostöö. Need hõlmavad analüüsi ning teadus- ja arendustegevusalasele võimekusele ja prioriteetidele keskendunud rakenduskava. Projektides kasutatakse prognoosimist, võrdlusuuringuid või muid meetodeid, mis näitavad oodatavat kasu, nagu tugevdatud seosed kaasatud rühmituste vahel, optimeeritud kaasatus Euroopa teadusprojektidesse ja tugevam mõju regionaalarengule. Projektidega võidakse samuti teha ettevalmistusi piirkondlike katsemeetmete võtmiseks. Nimetatud meetmete esmatahtsaks eesmärgiks on julgustada ühenduse regionaalfondide ning teiste ühenduse ja riiklike fondide vahelist tõhustatud vastastikust täiendavust.

⁽¹⁾ Katsemeede "Teadmiste piirkonnad" lülitati ühenduse 2003. aasta eelarvesse Euroopa Parlamendi algatusel. Sellele järgnes veel üks projektikonkurss teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse kuuenda raamprogrammi raames (2004) "Poliitika ühtse arendamise" programmis.

⁽²⁾ See ei välista vajaduse korral erinevate tehnoloogiliste piirkondade ühendamist.

⁽³⁾ Ühtluspriirkonnad on kindlaks määratud nõukogu 11. juuli 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1083/2006 (millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1260/1999) (ELT L 210, 31.7.2006, lk 25. Parandatud väljaandes ELT L 239, 1.9.2006, lk 248) artiklis 5. See hõlmab vaesemaid ühtlustamisele kuuluvaid piirkondi, Ühtekuuluvusfondist rahastatavaid piirkondi ja äärepoolsemaid piirkondi.

- Vähemarenenud teadustööga piirkondade "juhendamine" kõrgema tasemega piirkondade poolt, mis tugineb teadus- ja arendustegevuskesksetel rühmitusel. Riikidevaheline piirkondlik konsortsium koondab ja ühendab ülikoolides, tööstusettevõtetes ja valitsustasandil tegutsevaid teadustöös osalejaid, et pakkuda "suunavaid" lahendusi tehnoloogiliselt vähem arenenud piirkondadele.
- Algatused teadustöös osalejate ja ametiasutuste paremaks integreerimiseks piirkondlikesse majandussüsteemidesse nende suhtlemise kaudu rühmituse tasandil. Need hõlmavad riikidevahelist tegevust seoste parandamiseks teadusuuringute sidusrühmade ja kohalike äriühingute vahel ning ka vastavaid rühmitustevahelisi meetmeid. Integreerimise eeliste demonstreerimise eesmärgil võiksid nimetatud meetmed anda panuse teadus- ja arendustegevuse vastastikuse täiendavuse määratlemisel.

Samuti toetatakse meetmeid, millega edendatakse vastastikust teabevahetust ning suhtlemist samalaadsete projektide vahel (analüüsi ja sünteesi õpikojad, ümarlaudad, väljaanded), millesse kaasatakse vajaduse korral teisi asjaomaseid ühenduse programme, pannes erilise rõhu kandidaat- ja assotsieerunud riikide ning samuti pärast 1. maid 2004 Euroopa Liiduga ühinenud riikide kaasamisele.

4. TEADUSUURINGUTE POTENTIAAL

Eesmärk

Laienenud liidu teadusuuringute täieliku potentsiaali ärakasutamise toetamine, vabastades ja arendades ELi lähenemis- ja äärepoolseimate piirkondade teadusuuringute olemasolevaid ja tekkivaid tippkeskuseid, samuti kaasa aidates nende piirkondade teadlaste võimekuse suurendamisele, et nad saaksid edukalt osaleda ühenduse tasandi teadusuuringutes.

Lähenemisviis

Toetamiseks laienenud liidu teadusuuringute täieliku potentsiaali ärakasutamist, püütakse konkreetsete meetmetega vabastada uurimisrühmade potentsiaal, eelkõige Euroopa Liidu lähenemis- ja äärepoolseimates piirkondades, mis ei kasuta praegu täielikult ära oma võimalusi või mis vajavad uusi teadmisi ja toetust oma potentsiaali ärakasutamiseks. Tegevus toetub suurel määral varasematele ja olemasolevatele meetmetele, nagu Euroopa tippkeskused toonastes ühinevates ja kandidaatriikides viienda raamprogrammi raames ja teadmiste edastamiseks ettenähtud Marie Curie' külalisstipendiumid. Samuti täiendab tegevus jõupingutusi, mida Euroopa Sotsiaalfond peab tegema uue ühtluspoliitika (2007–2013) raames, mis keskendub siseriiklikul tasandil inimpotentsiaali arendamisele teadusuuringuteks abikõlblikes valdkondades.

Keskendudes selliste uurimisrühmade ja teiste ELi liikmesriikide või assotsieerunud riikide teadusuuringute keskuste koostöö tugevdamisele ja laiendamisele, antakse oluline panus nende potentsiaali vabastamise ja seega nende pikaajalise jätkusuutlikku arengusse. Nende rahvusvahelise silmapaistvuse ja tunnustuse, juhtrolli potentsiaali ja nende teadlaste kvaliteedi optimeerimise kaudu suureneb nende uurimisrühmade nähtavus ning nende osalemine Euroopa teadusruumis on lihtsustatud.

Tegevused

Meetmega soodustatakse eelkõige ELi lähenemis- ja äärepoolseimate piirkondade avaliku ja erasektori uurimisrühmade (mis valitakse kvaliteedi ja suure potentsiaali alusel) ning mujal Euroopas välja kujunenud uurimisrühmade vahelist strateegilist partnerlust, sealhulgas nn *twining*-projektide kaudu. Eriline rõhuasetus on partnerluse eeldatavatel pikaajalistel tulemustel nii ELi kui ka piirkondlikul tasandil. Täieliku potentsiaali ärakasutamiseks (st teadmiste tugevdamiseks, täiendava pädevuse arendamiseks, sealhulgas teadustöö juhtimises, või tähelepanu saavutamiseks) hõlmab tegevus toetust valitud uurimisrühmadele, kes tegutsevad abikõlblikes piirkondades ja teadusuuringute programmide raames, mis on välja töötatud järgmist liiki strateegilise partnerluse raames:

- oskusteabe ja kogemuste vahetus, mis saavutatakse abikõlblike piirkondade valitud organisatsioonide ning mõne teise ELi liikmesriigi või assotsieerunud riigi ühe või enama partnerorganisatsiooni vaheliste riikidevaheliste teadlaste vahetuste tulemusena, kusjuures on olemas mehhanismid abikõlblike piirkondade valitud keskustest lähetatud teadlaste kohustuslikuks tagasipöördumiseks,
- kogenud teadlaste, kaasa arvatud juhtide värbamine valitud olemasolevate või tekkivate tippkeskuste poolt eesmärgiga osaleda teadmiste edastamises ja/või teadlaste koolitamises ning sealhulgas selleks, et julgustada riigist lahkunud kodanikke tagasi pöörduma,
- teatud uurimiseadmete hankimine ja väljatöötamine ning valitud olemasolevate või tekkivate tippkeskuste materiaalse keskkonna arendamine eesmärgiga toetada strateegiliste partnerluste raames välja töötatud teadusuuringute programme,

- töörühmade ja konverentside korraldamine, et hõlbustada teadmiste edasiandmist piirkondlikul, siseriiklikul ja rahvusvahelisel tasandil, kuhu on kaasatud nii valitud keskuste oma teaduspersonal kui ka teistest riikidest valitud keskuste rahvusvahelise koolitusvõime ja maine arendamise raames külla kutsutud teadlased, kava raames valitud keskuste teaduspersonali osalemine rahvusvahelistel konverentsidel või lühiajalistel koolitusüritustel teadmiste jagamiseks, võrgustiku loomiseks ning teadlaste kokkuviiamiseks rahvusvahelisema keskkonnaga,
- uurimistulemuste levitamine ja teavitustegevus, et tagada valitud keskuste ja nende tegevuste parem nähtavus.

Peale selle ja sõltumatult nendest toetusmeetmetest pakub tegevus hindamismehhanisme, mille kaudu iga ühtluspäikonna teadusuuringute keskus, kas ta taotleb toetust või mitte, saab hankida rahvusvahelise sõltumatu eksperthinnangu oma teadustöö kvaliteedile ja infrastruktuurile. Selle hinnangu annavad komisjoni nimetatud kõrgetasemelised sõltumatud rahvusvahelised eksperdid.

5. TEADUS ÜHISKONNAS

Eesmärk

Pidades silmas avatud, tõhusa ja demokraatliku Euroopa teadmisteühiskonna ülesehitamist, on sihiks soodustada teadus- ja tehnoloogiatoetust ning sellega seotud teaduspoliitika harmoonilist integreerimist Euroopa sotsiaalvõrku, õhutades Euroopa tasandil teaduse ja tehnoloogia ning nende ja ühiskonna ja kultuuri vaheliste seoste analüüsi ja arutelu.

Läheneviis

“Teadus ühiskonnas” kujutab endast kuuendas raamprogrammis algatatud katsetegevuse märkimisväärset laiendust ja pikendamist võrdeliselt Euroopa teaduspoliitika kasvavate ambitsioonidega.

Euroopa ühiskondade areng sõltub suuresti nende võimest teadmisi luua, ära kasutada ja levitada ning neid siis pidevalt uuendada. Teadusuuringud, mis on osa hariduse, teadusuuringute ja innovatsiooni nn teadmiste kolmnurgast, mängivad selles põhirolli ja nad peaksid jääma üheks edasiviivaks jõuks kasvu, heaolu ja jätkusuutliku arengu edendamisel.

Selle eesmärgi saavutamiseks tuleb tingimata luua edukat ja rakendatavat teadustööd soodustav sotsiaalne ja kultuuriline keskkond. See tähendab, et arvestatakse õigustatud ühiskondlike kaalutluste ja vajadustega, millega kaasneb kõrgendatud demokraatlik arutelu asjassepuhendumana ja teadlikuma avalikkusega ning paremad tingimused ühisvalikuteks seoses teadusküsimustega, samuti võimalus kodanikuühiskonna organisatsioonidel viia läbi teadusuuringute allhankeid seoses nende käsitletavate küsimustega. See peaks ka looma soodsa kliima teaduskutsusele, uutele pealetulevatele teadusinvesteeringutele ja sellele järgnevale teadmiste levitamisele, millel rajanebki Lissaboni strateegia. Nende tegevustega püütakse tagada naiste täielik integreerumine teadusmaailma.

Programmi “Võimekus” kõnealune osa keskendub seejärel tingimuste väljaarendamisele, tänu millele muutub selline juhtiv keskkond Euroopas pigem normiks kui erandiks.

Teaduslike lõhede ohtu meie ühiskonnas tuleb käsitleda esmajärjekorras. See eraldab need, kellel ei ole juurdepääsu olulisele teadmistele, nendest vähestest, kellel on; need, kellel ei ole võimet mõjutada poliitika tegemist teadustöös, nendest, kellel see võime on. See põhjustab kodanikes kahtlusi seoses teaduse ja tehnoloogia potentsiaalse kasuga ning vajadusega seda avalikult kaaluda. Ühelt poolt kutsutakse varmselt teadusuuringuid üles käsitlema rohkem lahendamist vajavaid käesoleva aja probleeme (haigused, saastatus, epideemiad, töötus jne) ja paremini ette ennustama nende võimalikku mõju tulevikus. Teisalt ei saa kodanikud jätta ilmutamata umbusaldust teaduse teatavate kasutuste ja võimalike seaduslike otsustamisprotsessi vahelesegamiste kohta.

Põhjused, miks teaduse ühiskonda integreerimine on sageli ebarahuldav, on muu hulgas järgmised:

- ebapiisav avaliku sektori osalus prioriteetide seadmisel ja teaduspoliitika suundade kehtestamisel, mis võimaldaksid laiemat arutelu võimalike seonduvate riskide ja tagajärgede kohta,
- kasvav umbusaldus seoses teatud teaduslike arengusuundadega, kontrolli puudumise tunne ja lahtised küsimused seoses põhiväärtustest kinnipidamisega,

- tajutav teadusmaailma eraldatus igapäevasest majandus- ja sotsiaalelu tegelikkusest,
- avalikule poliitiliste otsuste tegemisele kättesaadavate teaduslike andmete objektiivsust peetakse küsitavaks,
- avalikkusele kättesaadava teadusliku informatsiooni halb kvaliteet.

Valitud lähenemise eesmärgid on järgmised:

- muuta vajalikule asjatundjate arvamusele juurdepääsu ja selle valideerimise mehhanismid kõikehõlmavamaks ja läbipaistvamaks, et poliitika toetuks tugevamatele alustele,
- seada tähised, et teadusuuringutes järgitaks eetikanorme ja põhiõigusi,
- võimaldada Euroopal mängida maailma areenil aktiivsemat rolli jagatud väärtuste, võrdsete võimaluste ja ühiskondliku arutelu edendamisel,
- täita lünk nende vahel, kellel on teaduslik haridus ja kellel ei ole, edendada soodumust teaduskultuuriks kõigi kodanike vahetus naabruses (pöördudes selleks linnade, piirkondade, fondide, teadusuuringute keskuste, muuseumide, kodanikuühiskonna organisatsioonide jne poole),
- soodustada ühiskondlikku teaduspoliitilist arutelu ja ergutada kodanikuühiskonna organisatsioone minema teadustegevusega rohkem kaasa,
- uurida võimalusi, kuidas parandada Euroopa teadustegevuse ja innovatsioonisüsteemi haldamist,
- vahendada ettekujutust teadusest ja teadlastest, millel on tähendus kõigi, eriti noorte jaoks,
- soodustada naiste edenemist teaduskarjääril ja paremini kasutada nende ameti- ja teadusalaseid andeid kõigi hüvanguks,
- uuendada teadusalast suhtlemist, eelistades suurema mõju saavutamiseks tänapäevaseid vahendeid, aidates teadlastel töötada tihedalt koos ajakirjandusprofessionaalidega.

“Teadus ühiskonnas” raames võetakse järgmised meetmed:

- poliitikaga seotud meetmed ja teadusuuringud, mida toetatakse otseselt selle programmi raames,
- liikmesriikidevaheline koostöö, tehes kindlaks ühised eesmärgid ja tugevdades riiklike tavasid avatud kooskõlastusmeetodi alusel,
- teema “Teadus ühiskonnas” küsimuste mõistmine ja mõju edendamine, toetamine ja järelevalve raamprogrammi muude osade raames⁽¹⁾. Selle teemaga tagatakse teadusühiskonnaga seonduvate küsimuste üldine kooskõlastus nii raamprogrammi lõikes kui ka muu ühenduse oluliste meetmete raames (nt hariduse ja kultuuriga seonduv).

Järgitakse kolme tegevussuunist.

Esimene tegevussuunis: *teaduse ja ühiskonna suhte dünaamilisem valitsemine*

Euroopa teadussüsteemi tugevdamine ja parandamine

Meie uuenduspotentsiaali säilitamisel on Euroopa teadussüsteemile pandud nii suured ootused, et ühiskond peab saavutama sügavama arusaamise selle teadussüsteemi koostisosadest, omaenda majandusest, eeskirjadest ja tavadest. Seoses sellega käsitletakse laiemas tähenduses kolme aspekti, mis keskenduvad Euroopa teadusruumis osalejatele ja selle dünaamikale:

- teadusalase nõustamise ja asjatundjate arvamuse mõju kasutamise parandamine ja järelevalve poliitiliste otsuste tegemisel (kaasa arvatud riskijuhtimisel) Euroopas ning praktiliste vahendite ja skeemide arendamine (nt elektroonilised võrgud),

⁽¹⁾ Hõlmab eetilise läbivaatuse menetluste käiku ettepanekute puhul, mis käsitlevad tundlike küsimusi eriprogrammi “Koostöö” raames.

- usalduse ja isereguleerimise edendamine teadlaskonnas,
- arutelu soodustamine teabelevi küsimustes, kaasa arvatud ligipääs teadusalastele tulemustele ning teadusväljaannete tulevik, võttes samuti arvesse avalikkuse juurdepääsu parandamise meetmeid.

Ulatuslikum osalemine poliitiliste, sotsiaalsete ja eetiliste küsimuste ennetamiseks ja selgitamiseks

Ühiskonna püüdlused ja mured ning eetika põhialused tuleb paremini integreerida kogu teadusprotsessi, luues turvalisema ja konstruktiivsema keskkonna teadlastele ja ühiskonnale tervikuna. Siin on olulised kolm aspekti:

- ulatuslikum kaasamine teadusalastes küsimustes,
- tingimused teabepõhiseks eetika- ja teadusalaseks aruteluks,
- suurema tähtsuse omistamine aruteludele teadusringkondades teadusuuringute sotsiaalsete aspektide teemal.

Parem arusaam teaduse ja tehnoloogia kohast ühiskonnas

Teaduse ja ühiskonna vahelise suhte käsitlemiseks mõistlike poliitikasuundade abil tuleb ajaloos, teaduse ja tehnoloogia pärandis, sotsioloogias ja filosoofias kogutud teadusalaseid teadmisi Euroopa tasemel laiendada, tugevdada ja levitada. Selleks peaksid nende teadusharude teadlased moodustama võrgustikke, et struktureerida teadusuuringuid ja arutelusid, mis võimaldavad välja selgitada teaduse tegeliku osaluse Euroopa ühiskonna ja identiteedi ehitamisel, rõhutades eelkõige

- teaduse, demokraatia ja seaduse suhteid,
- teaduse ja tehnoloogia eetikaga seotud uuringuid,
- teaduse ja kultuuri vastasmõju,
- teadlaste rolli ja mainet,
- avalikkuse arusaamist teadusest ja avaliku arutelu edendamist.

Ülikoolide muutuv roll

Töö eesmärk on toetada asjakohaseid reforme, mis võimaldavad ülikoolidel täita täielikult oma ülesannet teadmiste loomisel, levitamisel ja jagamisel koostöös tööstuse ja ühiskonnaga laiemalt (kooskõlas ühenduse algatustega ülikoolide teadustöö kohta). Põhirõhk on järgmisel:

- paremate raamtingimuste kindlaksmääramisel tõhusamaks teadustööks ülikoolides,
- struktureeritud partnerluste loomise edendamisel äri sektoriga, pidades silmas ülikoolide teaduse juhtimise võimet,
- laiemas tähenduses teadmiste jagamise tugevdamisel ülikoolide ja ühiskonna vahel.

Teine tegevussuunis: potentsiaali tugevdamine, silmapiiride avardamine

Sooline võrdõiguslikkus ja teadusuuringud

Komisjoni personali töödokumendis ning nõukogu järeldustes⁽¹⁾ ja muudes asjakohastes ühenduse poliitikasuunistes sisalduvatele poliitikasuundadele toetudes rakendatakse positiivse tegevuse raamistikku selleks, et tugevdada naiste osa teadusuuringutes ja suurendada teadustöö soolist mõõdet. See raamistik loob tausta teadustöölasele poliitilisele arutelule, järelevalvele, kooskõlastamisele ja toetamisele. Raamistik hõlmab järgmist:

- naiste osakaalu suurendamist teadusuuringutes ja teaduse valdkonna otsuseid tegevates organites,

⁽¹⁾ "Naised ja teadus: tippsaavutused ja uuendus – sooline võrdõiguslikkus teaduses" (SEK(2005) 370; nõukogu 18. aprilli 2005. aasta järeldused.

- teadusuuringute soolist mõõdet,
- soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist ühenduse teaduspoliitikas ja programmides.

Noored ja teadus

Tegevustega püütakse meelitada rohkem erineva taustaga inimesi teaduskarjääri juurde, edendada seoseid põlvkondade vahel ja parandada teadusliku kirjaoskuse taset üldiselt. Euroopa teabevahetus ja koostöö keskenduvad noorele publikule kohandatud teaduslastele õppemeetoditele, teadusainete õpetajate toetamisele (kontseptsioonid, materjalid), seoste loomisele koolide ja tööelu vahel. Peale selle võib toetada Euroopa laiaulatuslikke üritusi, mis toovad kokku väljapaistvaid teadlasi "eeskujudena" ja ambitsioonikaid noori teadlasi. Sotsiaalset konteksti ja kultuurilisi väärtusi silmas pidades käsitletakse ka taustauuringuid. Esiplaanil on kolm aspekti:

- ametliku ja mitteametliku teadushariduse toetamine koolides ning teadusuuringute keskuste ja muuseumide ning muude asjakohaste vahendite kaudu,
- seoste tugevdamine teadushariduse ja -karjääri vahel,
- teadushariduse uute meetoditega seotud teadusuuringud ja kooskõlastusmeetmed.

Kolmas tegevussuunis: teaduse ja ühiskonna vaheline suhtlus

Meetmetega edendatakse tõhusaid kahe-suunalisi sidekanaleid, mis võimaldavad kaasata avalikkust ja poliitikakujundajaid teadusesse ja vastupidi. Lähenemisviis soodustab tihedamat koostööd ja parimate tavade vahetust teadlaste ja meediatöötajate vahel, ent ka sihtrühmade suuremat kaasatust, nimelt laste, noorte ja teadlaste avalikkuse ette astumist ning erialast ajakirjandust. Põhiteemad on järgmised:

- usaldusväärse ja õigeaegse teadusliku teabe edastamine ajakirjandusele ja muule meediale,
- koolitustegevus, et vähendada lõhet meedia ja teadlaskonna vahel,
- avalikkusele suunatud teadusürituste Euroopa mõõtme tugevdamine,
- teaduse edendamine audiovisuaalvahendite abil Euroopa ühistoodangu ja teadusuuringute programmide ringluse teel,
- riikidevaheliste teadusuuringute tippsaavutuste ja teadusalase teabevahetuse edendamine populaarsete auhindade jagamise teel,
- teadusuuringud, mis on suunatud teadusalasele teabevahetusele nii meetodite kui ka toodete osas, et suurendada vastastikust mõistmist teadusringkondade ja poliitiliste otsustajate, ajakirjanduse ja üldsuse laiema ringi vahel.

6. TEADUSPOLIITIKA KOOSKÕLASTATUD VÄLJATÖÖTAMISE TOETAMINE

Eesmärk

Riikliku ja ühenduse teaduspoliitika tõhususe ja kooskõlastatuse ning nende teiste poliitikavaldkondadega seotuse tugevdamine, avaliku sektori teadusuuringute mõju ja tööstusega seotuse suurendamine ning avalikkuse toetuse ja selle poolt erasektori investeringutele osutatava võimendava mõju suurendamine.

Lähenemisviis

Selles osas ette võetavate meetmetega toetatakse ühtset teaduspoliitika arendamist, millega täiendatakse koostööprogrammi tegevuse kooskõlastamist ning antakse oma panus ühenduse poliitikasse ja algatustesse (nt õigusaktid, soovitusel ja suunised), mille eesmärgiks on liikmesriikide poliitika järjekindluse ja mõju parandamine.

Need meetmed aitavad kaasa Lissaboni strateegia elluviimisele, eelkõige eesmärgiks seatud 3 % investeerimisele teadusesse, aidates liikmesriikidel ja ühendusel arendada tõhusamat teadus- ja arenduspoliitikat. Eesmärgiks on parandada avalikke teadusuuringuid ja nende seotust tööstusega ning edendada erainvesteeringuid teadusuuringutesse avaliku toetuse ja selle

erainvesteeringuid võimendava mõju tugevdamise teel. See eeldab teaduspoliitika kohanemisvõimelisust, suurema arvu vahendite mobiliseerimist, jõupingutuste piiriülest kooskõlastamist ja teiste poliitikavaldkondade mobiliseerimist, et luua teadusuuringutele paremad raamtingimused.

Tegevused

Järgitakse kahte tegevussuunist⁽¹⁾.

Esimene tegevussuunis: teadusuuringutega seotud riikliku poliitika ja tööstusstrateegiate, kaasa arvatud nende mõju järelevalve ja analüüs

Eesmärk on teabe ja tõendusmaterjali andmine ning analüüsimine riikliku poliitika kavandamise, rakendamise, hindamise ja teiste riikidega kooskõlastamise toetamiseks. See hõlmab järgmist.

- Teabe- ja luureteenistust (ERAWATCH) tõenduspõhise teaduspoliitiliste otsuste tegemise toetamiseks ja Euroopa teadusruumi (ERA) elluviimisele kaasaaitamiseks, pakkudes paremat arusaamist siseriikliku ja piirkondliku teaduspoliitika, algatuste ja süsteemide olemusest, koostiselementidest ja arengust. See hõlmab teaduspoliitiliste otsuste tegemise küsimuste korralist analüüsi Euroopa seisukohast, nimelt teadusuuringute süsteemide arengut edasi viivaid tegureid ning nende mõju analüüsi poliitikale ja juhtimisstruktuuridele; esilekerkivate probleemide/väljakutsete ja poliitikavalikute analüüsi ja liikmesriikide edusammude taseme läbivaatamist Euroopa tasandil ERA ja 3 % eesmärgi suunas.
- Tööstusuuringutesse investeerimise järelevalvet, mis tagab tervikliku ja täiendava teabeallika, mille eesmärk on suunata riiklikku poliitikat ja võimaldada äriühingutel seada tähiseid oma teadus- ja arendustegevuse investeerimisstrateegias, muu hulgas ELi majanduse seisukohalt suurimat huvi pakkuvates sektorites. See hõlmab korrapäraseid teadus- ja arendustegevusse tehtavate investeeringute tulemustabeleid äriühingute ja valdkondade tasandil, nende erainvesteeringute arengusuundade uuringuid, investeerimisotsuseid mõjutavate tegurite ja äriühingute tavade analüüsi, majandusliku mõju analüüsi ning poliitiliste tagajärgede hinnangut.
- Teadustöö näitajate arengut ja analüüsi ning selle mõju majandusele. See hõlmab siseriiklike ja piirkondlike teadus- ja tehnoloogiaalaste peamiste arvandmete ja tulemustabelite koostamist ja avaldamist, kasutades võimalusel alati ametlikke statistilisi näitajaid, liikmesriikide teadus- ja arendustegevuse süsteemide tugevate ja nõrkade külgede hindamist ning ELi positsiooni ja tegevusnäitajate analüüsi teadus- ja tehnoloogiauringutes.

Need meetmed viiakse ellu koostöös Teadusuuringute Ühiskeskusega ning ka uuringute kaudu ja koostöös ekspertrühmadega.

Teine tegevussuunis: teaduspoliitika koordineerimine

Eesmärk on tõhustada vabatahtlikkuse alusel teaduspoliitikate koordineerimist:

- meetmete kaudu, millega toetatakse avatud koordineerimismeetodi rakendamist ning
- ühist huvi pakkuvatel teemadel riikliku või rahvusvahelise tasandi riikidevahelise koostöö algatuste kaudu, milles osalevad vajaduse korral muud sidusrühmad (kaasa arvatud ettevõtted, Euroopa organisatsioonid ja kodanikuühiskonna organisatsioonid).

Need meetmed käsitlevad teadusuuringute ning muude Euroopa teadusruumi elluviimiseks ja ELi 3 % teadusinvesteeringute eesmärgi saavutamiseks mobiliseerivate oluliste poliitikasuundadega seonduvaid ühist huvi pakkuvaid küsimusi. Meetmed aitavad kaasa tõhusama riikliku ja piirkondliku poliitika arendamisele vastastikuse õppimise ja eksperdihinnangu andmise teel, soodustavad kooskõlastatud või ühiseid algatusi riikide rühmade ja piirkondade vahel, kes on huvitatud tugeva piiriülese või kaugeleulatuva mõõtmega valdkondadest ning määravad vajaduse korral kindlaks ühenduse ja liikmesriikide tasandil täiendavat ja vastastikku tugevdatud getsemist vajavad küsimused.

Mitmete riikide ja piirkondade poolt ette võetud algatused võivad hõlmata selliseid meetmeid nagu siseriikliku ja piirkondliku poliitika vastastikused eksperdihinnangud, kogemuste ja personali vahetus, ühishinnangud ja mõjuhinnangud ning ühisalgatuste arendamine ja rakendamine.

⁽¹⁾ Euroopa teadussüsteemi tugevdamise ja parandamisega seotud tegevust, nagu teadusliku konsulteerimise ja teadusliku taseme küsimused ning "parema reguleerimise" edendamine, käsitletakse käesoleva eriprogrammi osas "Teadus ühiskonnas".

7. RAHVUSVAHELISE KOOSTÖÖ MEETMED

Eesmärk

Konkurentsivõimeliseks saamiseks ja maailmatasemel juhtrolli mängimiseks vajab Euroopa Ühendus tugevat ja ühtset rahvusvahelist teadus- ja tehnoloogiapoliitikat. Raamprogrammi erinevate programmide raames võetavaid rahvusvahelisi meetmeid rakendatakse üldise rahvusvahelise koostöö strateegia kontekstis.

Nimetatud rahvusvahelise koostöö strateegial on kolm omavahel seotud eesmärki:

- toetada Euroopa konkurentsivõimet strateegiliste partnerluste kaudu kolmandate riikidega valitud teadusvaldkondades ning kaasates kolmandate riikide parimaid teadlasi töötama koos Euroopa teadlastega ja Euroopas,
- hõlbustada kontakte kolmandate riikide partneritega, et tagada parem juurdepääs mujal maailmas tehtavale teadustööle,
- käsitleda kolmandate riikide ees seisvaid või ülemaailmseid konkreetseid probleeme, lähtudes ühisest huvist ja kasust.

Lähemisviis

Teatavate kolmandate riikidega (rahvusvahelise koostöö partnerriigid) ⁽¹⁾ vastastikust huvi pakkuvate prioriteetsete uurimisalade määramiseks edendatakse koostöö eriprogrammi raames rahvusvahelist koostööd, käimasolevaid poliitilisi arutelusid ja partnerlusvõrgustikke erinevate piirkondadega kolmandates riikides, et toetada kõnealuste meetmete rakendamist. Riikliku rahvusvahelise koostöö alast ühtsust suurendatakse, toetades (liikmesriikide ja assotsieerunud riikide) riiklike programmide koostööst rahvusvaheliste programmide puhul riikliku teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse poliitika ja tegevuse mitmepoolse koostööstamise teel. Koostöö kolmandate riikidega on raamprogrammi raames suunatud eelkõige järgmistele riikide rühmadele ⁽²⁾:

- kandidaatriigid ⁽³⁾,
- Vahemere piirkonna partnerriigid, Lääne-Balkani riigid ⁽⁴⁾ ning Ida-Euroopa ja Kesk-Aasia riigid ⁽⁵⁾,
- arengumaad, keskendudes iga asjaomase riigi või piirkonna erivajadustele ⁽⁶⁾,
- esilekerkivad majanduskeskkonnad ⁽⁶⁾.

Teemapõhiseid rahvusvahelisi teadusalaseid koostöömeetmeid võetakse eriprogrammi "Koostöö" raames. Rahvusvahelisi inimpotentsiaalaseid meetmeid võetakse programmi "Inimesed" raames. Rakendatakse horisontaalseid toetustegevusi ja meetmeid, mis ei keskendu programmiga "Koostöö" hõlmatud teatavale spetsiifilisele teemale või interdistsiplinaarsele valdkonnale ning nendele võib piiratud juhtudel lisada vastastikust huvi pakkuvaid spetsiifilisi koostöömeetmeid. Tugevdatakse erinevate rahvusvahelise koostöö meetmete üldist koostööstamist erinevate programmide raames eesmärgiga tagada järjekindel lähemisviis ja soodustada sünergia muude ühenduse vahenditega (nt ühinemiseelse abi rahastamisvahend, Euroopa naabruspoliitika instrumendi, Aasia ja Ladina-Ameerika määruse ja arenguabiskeemidega). Võttes arvesse INTAsi kaudu saadud kogemusi ning arendades edasi selle tööd Ida-Euroopa ja Kesk-Aasia riikidega tehtava koostöö raames, viiakse läbi käesoleva programmi ning programmide "Koostöö" ja "Inimesed" kaudu järjepidevust tagavaid tegevusi.

Komisjon tagab rahvusvahelise koostöö meetmete koordineerimise kogu raamprogrammi vältel ning poliitilise arutelu partnerriikide ja -piirkondadega ning rahvusvahelistel foorumitel.

⁽¹⁾ Vt osalemiseeskirjad.

⁽²⁾ Praegu on Euroopa naabruspoliitika osalisteks üheksa Vahemere piirkonna partnerriiki ning kuus Ida-Euroopa ja Kesk-Aasia riiki.

⁽³⁾ Muud kui assotsieerunud kandidaatriigid.

⁽⁴⁾ Muud kui assotsieerunud kandidaatriigid ja võimalikud kandidaatriigid.

⁽⁵⁾ Armeenia, Aserbaidžaan, Valgevene, Gruusia, Kasahstan, Kirgiisi Vabariik, Moldova, Venemaa, Tadžikistan, Türkmenistan, Ukraina ja Usbekistan.

⁽⁶⁾ Märkides, et Ladina-Ameerika hõlmab nii arenguriike kui ka esilekerkivaid majanduskeskkondi.

Tegevused

Ühiselt kokku lepitud rahvusvahelise teaduskoostöö poliitika arendamise põhimeetmed on järgmised.

Kahe piirkonna vahelise teaduse ja tehnoloogia alase koostöö koordineerimine, kaasa arvatud prioriteetide seadmine ning teaduse ja tehnoloogia koostööpoliitika määratlemine

Ühenduse teaduse ja tehnoloogia koostööprioriteetide määramisel toetatakse partnerriikide ja piirkondade vahelisele kõikehõlmavale poliitilisele arutelule, tunnustades sotsiaal-kultuurilisi tingimusi ja teadussuutlikkust. Seda teaduse ja tehnoloogia koostööalast arutelu peetakse mitmel tasandil, nagu rahvusvahelised foorumid (mitmed ÜRO konventsioonid), institutsionaliseeritud kahe piirkonna vahelised dialoogid, ⁽¹⁾ sealhulgas Aasia-Euroopa dialoog, Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonna ning ELi vaheline dialoog (EU-LAC), Vahemere piirkonna ja Lääne-Balkani partnerlused, ELi ja AKV riikide (Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkond) ning Ida-Euroopa ja Kesk-Aasia ⁽²⁾ vaheline dialoog ning kahe- ja mitmepoolsed kokkulepped, samuti teadlaste ja teiste ühiskondlike partnerite mitteametlikud piirkondadevahelised kohtumised.

Seega on esmatähtis kahe piirkonna vaheliste/kahepoolsete arutelude tugevdamine, et sätestada teadus- ja tehnoloogiaalase rahvusvahelise koostöö raamistik ning ühist huvi ja kasu pakkuvad teadusuuringute valdkonnad. Selline teadus- ja tehnoloogiaalane arutelu ja partnerlus kujutavad endast kõige tõhusamat viisi ülemaailmselt kokku lepitud eesmärkide saavutamiseks, pidades silmas piirkondlikke ja riiklikke erivajadusi. Seega on võimalik arutelude ning teadus- ja tehnoloogiaalaste lepingute kaudu ⁽³⁾ välja töötada integreeritud teaduspoliitika, mis võimaldab rahvusvahelist koostööd raamprogrammide toetudes.

Need algatused rakendatakse rahvusvahelise koostöö erimeetmete kaudu, mille abil arendatakse kahe piirkonna vahelist dialoogi tihedas koostöös liikmesriikide, assotsieerunud riikide ning rahvusvahelise koostöö partnerriikidega.

Teadus- ja tehnoloogiaalase koostöö prioriteetide ja strateegia kindlaksmääramine mõjutab otseselt ja mõõdetavalt teisi rahvusvahelise teadus- ja tehnoloogiaalase koostöö meetmeid eriprogrammi "Võimekus" raames, näiteks teadus- ja tehnoloogiaalaste lepingute arendamist ja täiustamist, teadus- ja tehnoloogiaalast partnerlust ning sellel on positiivne sünergiline mõju riikliku poliitika ja tegevuse kooskõlastamisele seoses rahvusvahelise koostööga.

Esmatähtis on teadus- ja tehnoloogiakokkulepete raames vastavalt määratud prioriteetidele kindlaks määrata uued elemendid, mis väärivad programmi raames võetavaid meetmeid ja toetust poliitilisel tasemel.

Peale selle võimaldab teadlaste osalemine kolmandate riikide siseriiklikes teadusuuringute programmides täielikult ära kasutada teadus- ja tehnoloogiakokkulepete võimalusi ning omandada teadlastel vastastikku teadmisi kolmandate riikide teadussüsteemidest ning nende kultuurist. Sel eesmärgil kaetakse raamprogrammiga liikmesriikide ja assotsieerunud riikide teadlaste kolmandate riikide siseriiklikes teadusuuringute programmides osalemise kulud, lähtudes seejuures ühisest huvist ja kasust. Kõnealune koostöö toimub konkurentsi alusel.

Eespool nimetatud arutelude ning teadus- ja tehnoloogiakokkulepete raames välja töötatud ühisprojektid põhinevad vajadusel ning on partnerluse, pädevuse ja rahastamise osas märkimisväärse suurusega ning olulise sotsiaal-majandusliku mõjuga. Kõnealused projektid on suunatud eelkõige prioriteetidele, mis on kindlaks määratud teadus- ja tehnoloogiaalase koostöö poliitilise arutelu käigus piirkondlikel foorumitel, ning korraldatakse eripakkumiskutsed piirkondade kaupa või rahvusvahelise koostöö partnerriikide rühmade kaupa. Nende arutelude tulemusena aidatakse kaasa rahvusvahelise koostöö erimeetmete prioriteetide ja vajaduste kindlaksmääramisele seoses koostöö erinevate teemadega.

Kahepoolne koordineerimine teadus- ja tehnoloogiaalase partnerluse suurendamiseks ja edasiarendamiseks

Kindlaksmääratud eesmärkide saavutamiseks ning meetmete täpsustamiseks luuakse paljusid sidusrühmi ühendav teadus- ja tehnoloogiaalane partnerlus (partnerid teadustöö, tööstuse, valitsuse ja tsiviilühiskonna poolelt), millega ühendatakse teadusuuringutealase võimekuse loomine ja teadusuuringutega seotud meetmed. Need on osutunud kõige sobivamaks mehhanismiks, et mobiliseerida tugevaid külgi koostöimes kõnealuste partneritega. Partnerlus eeldab mitut valdkonda hõlmavat lähenemist, et lahendada erinevaid vajadusi ülemaailmsel, piirkondlikul ja/või riigi tasandil.

⁽¹⁾ Selles kontekstis tähendab kahe piirkonna vaheline dialoog dialoogi liikmesriikide, Euroopa Ühenduse ja asjaomaste kolmandate riikide vahel.

⁽²⁾ Mis võiks kaasata ka rahvusvahelist teadus- ja tehnoloogiakeskust (ISTC) ning teadus- ja tehnoloogiakeskust (STCU).

⁽³⁾ Pidades silmas ühenduse huvisid, sõlmiti lepingud suuremate industrialiseeritud või reformijärgus majanduspartneritega ja peaaegu kõikide riikidega, mis on kaasatud Euroopa naaberriikide poliitikasse.

Teadus- ja tehnoloogiaalase partnerluse arendamine põhineb kahe piirkonna vaheliste määratletud eelisvaldkondi hõlmavate poliitiliste algatuste juhtimisel. Neid juhivad juhtrühmad, mis koosnevad piiratud arvul esindajatest igast piirkonnast ja on avatud kõikidele partneritele asjaomastes piirkondades lähtuvalt nende huvist ja teadussuutlikkusest. Kõnealused partnerlused edendavad ühist teadustegevust ja alalist poliitilist arutelu seoses koostöö rakendamise tõhususe ning ka tulevaste vajaduste kindlaksmääramisega.

Liikmesriikide ja assotsieerunud riikide rahvusvahelise teadus- ja tehnoloogiaalase koostöö alase riikliku poliitika kooskõlastamise toetamine

Tõhusa ja mõjusa rahvusvahelise teadusalase ühenduse koostöö strateegia edendamiseks ELi tasandil on vajalik pidev riiklike poliitikasuundade koordineerimine ning teadus- ja tehnoloogiaalaste kahe piirkonna vaheliste ja kahepoolsete dialoogide raames võetud kohustuste täitmine.

Kõnealuse koordineerimisega tõhustatakse liikmesriikide jätkuvaid kahepoolseid teadus- ja tehnoloogiaalaseid koostööalgatusi liikmesriikide ja rahvusvahelise koostöö partnerriikide vahel ning parandatakse nendevahelist positiivset koostõimet. Sellelega edendatakse vastastikust täiendavust ühenduse ja liikmesriikide vahel teadus- ja tehnoloogiaalase koostöö raames.

Lisaks toetatakse sellega "ühiste vaadete" rakendamist, hõlbustades uuenduslikke programmilisi lähenemisi ja töötades tihedamalt koos liikmesriikidega ELi teaduse ja tehnoloogia sidusa koostöö arendamisel ja rakendamisel.

II LISA

SUMMA SOOVITUSLIK JAOTUS (Miljonites Eurodes)

Teadustöö infrastruktuurid ⁽¹⁾	1 715
VKEde huvides läbi viidavad teadusuuringud	1 336
Teadmiste piirkonnad	126
Teadusuuringute potentsiaal	340
Teadus ühiskonnas	330
Teaduspoliitika kooskõlastatud väljatöötamine	70
Rahvusvahelise koostööga seotud tegevused	180
KOKKU	4 097

⁽¹⁾ Kaasa arvatud kuni 200 miljoni euro suurune panus Euroopa Investeeringuspangale riskijagamisrahastu jaoks, nagu on osutatud III lisas. Ajavahemikul 2007–2010 on iga-aastaste osamaksete suuruseks 100 miljonit eurot.

III LISA

RISKIJAGAMISRAHASTU

Vastavalt II lisale annab komisjon panuse (kooskõlastus- ja toetusmeede) Euroopa Investeerimispannale, kes on riskijagamispartner riskijagamisrahastu (RSFF) puhul. Riskijagamisrahastut kaasrahastavad ühendus ja EIP ning selle eesmärk on edendada erasektori investeeringuid teadusuuringutesse, tehnoloogiaarendusse ja tutvustamistegevusse ning innovatsiooni kogu Euroopas.

Ühenduse panus suurendab panga võimalusi riske paremini juhtida, võimaldades i) EIP laenamise ja tagamise suuremat mahtu teatud riskitasemel ning ii) Euroopa riskantsemate teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse tegevuste rahastamist, mis ei oleks võimalik ilma ühenduse sellise panuseta, aidates seega ületada turu puudujääke. Selle eesmärgid on järgmised:

- anda lisandväärtust valdkondades, kus turg ei saa pakkuda vajalikku rahastamist, ning
- soodustada erainvesteeringute tegemist.

Ühenduse panus riskijagamisrahastule eraldatakse vastavalt II lisas esitatud sätetele.

Euroopa Investeerimispank annab oma finantspartneritele laenu või tagatise vahenditest, mis on saadud rahvusvahelistelt finantsturgudelt, vastavalt standardeeskirjadele, määrustele ja korrale.

Seda panust kasutab pank põhimõttel "kes ees, see mees" reserviks ja kapitali assigneeringuteks pangas, et katta osaliselt riske seoses oma operatsioonidega, mis toetavad abikõlblikke Euroopa teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse meetmeid.

Tuginedes oma finantshinnangule, hindab EIP finantsriskide taset ning teeb otsuse reservi ja kapitali assigneeringute väärtuse kohta.

Riskianalüüsis ja hindamisel ning nendel põhineval otsustamisel reservi loomise ja kapitali assigneeringute kohta järgitakse panga standardtoiminguid struktureeritud rahastamisvahendi alusel, mille tema aktsionärid on heaks kiitnud ja mida nad kontrollivad ning mida vajaduse korral ajakohastatakse ja muudetakse. Seda ei muudeta ühenduse panuse andmise tõttu.

Ühenduse eelarvega seotud risk on piiratud makstud või maksmiseks eraldatud summadega. Ühenduse eelarvele ei tekitata lisakohustusi, kuna ülejäänud riski kannab EIP.

Ühenduse panus antakse iga-aastaste maksetena mitmeaastase kava alusel, võttes arvesse nõudluse kujunemist. Iga-aastane summa kehtestatakse tööprogrammis EIP esitatava tegevusaruande ja prognooside alusel.

Euroopa Investeerimispannaga pärast liikmesriikidega peetavaid tihedaid konsultatsioone sõlmitavas lepingus sätestatakse tingimused, mille alusel võib Euroopa Investeerimispank kasutada ühenduse panust reserviks ja kapitali assigneeringuks. Kõnealune leping hõlmab muu hulgas järgmisi tingimusi.

- Ühenduse teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse meetmete abikõlblikkus. Käesoleva eriprogrammi kohaselt ühenduse rahastatav teadustöö infrastruktuuride arendamine on automaatselt abikõlblik. Muudes kui assotsieerunud kolmandates riikides registreeritud õigussubjektid on samuti abikõlblikud, kui nad osalevad seitsmenda raamprogrammi kaudsetes meetmetes ning nende kulud on abikõlblikud. Kaaluda võidakse ka muid teadustöö infrastruktuure, mis on Euroopa huvides.

Riskijagamisrahastu on saadaval kõigis liikmesriikides ja assotsieerunud riikides tagamaks, et kõikide liikmesriikide kõik õigussubjektid, olenemata nende suurusest (sealhulgas VKEd, teadusasutused ja ülikoolid), võiksid kasutada kõnealust rahastut nende tegevuste rahastamiseks abikõlblike meetmete raames.

Kommertslikku laadi innovatsioonialased tegevused on riskijagamisrahastuga seoses abikõlblikud ainult EIP enda panuse kasutamise kaudu.

- Kooskõlas asutamislepingu artikli 167 alusel vastu võetud osalemise eeskirju käsitleva määrusega nähakse lepingus samuti ette menetlused, mis võimaldavad ühendusel olla nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel vastu ühenduse panuse kasutamisele EIP poolt.
- Eeskirjad, millega määratakse kindlaks finantsrisiki osa, mis kaetakse ühenduse panusest, ja riskitase, millest kõrgemal EIP võib kasutada ühenduse panust, ning samuti saadava tulu jagamise eeskirjad.

Iga operatsiooni korral sõltub ühenduse panuse tase EIP läbi viidavast finantsrisiki hindamisest. Reservi ja kapitali assigneeringute kogutase enamiku riskijagamisrahastu operatsioonide korral on eeldatavalt vahemikus 15–25 % nende operatsioonide nimiväärtusest. Mingil juhul ei ületa ühenduse panusel põhineva reservi ja kapitali assigneeringute kogusumma 50 % laenu või tagatise nominaalväärtusest. Iga operatsiooni puhul toimub riskijagamine.

- Kord, mille alusel ühendus jälgib ühenduse panusega seotud EIP laenu ja tagatise andmise operatsioone, kaasa arvatud operatsioonid EIP finantseerimispartnerite kaudu.

EIP võib ühenduse panust kasutada ainult operatsioonideks, mis on heaks kiidetud käesoleva eriprogrammi jõustumise kuupäeva ning 31. detsembri 2013. aasta vahelisel perioodil.

Sellel perioodil ühenduse panuselt kogunenud intresside ja saadud tulude kohta esitab EIP iga-aastase aruande komisjonile, kes teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu. Vastavalt finantsmääruse artikli 18 lõikele 2 loetakse need riskijagamisrahastule eraldatavateks tuludeks ning kantakse eelarvesse.

Tööprogrammi vastuvõtmisel võib komisjon pärast raamprogrammi II lisas nimetatud vahehindamist otsustada riskijagamisrahastu poolt kasutamata ja seetõttu EIP-lt tagasi saadud mis tahes summa ümber suunata teadustöö infrastruktuuride osa muude kaudsete meetmete jaoks. Vahehindamine sisaldab riskijagamisrahastu mõju välishindamist.

Komisjon jälgib tähelepanelikult ühenduse panuse tõhusat kasutamist, viies sealhulgas läbi meetme edukate omaduste järelhindamisi, ning esitab regulaarselt aruandeid programmikomiteele. Peale selle lisab komisjon olulisemad sellega seotud järeldused teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse meetmete aastaaruandesse, mille ta saadab asutamislepingu artikli 173 kohaselt Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

IV LISA

ÜHENDUSE POOLT MITTEHALLATAVATE TEADUSUURINGUTE PROGRAMMIDE ÜHINE RAKENDAMINE

Allpool on kindlaks määratud üks algatus siseriiklike teadusuuringute programmide ühiseks rakendamiseks, mille kohta võidakse teha eraldi otsus asutamislepingu artikli 169 alusel. Edasisi algatusi võib määrata kindlaks ja kavandada seitsmenda raamprogrammi rakendamise ajal.

Sellise otsuse vastuvõtmise puhul luuakse spetsiaalne rakendusstruktuur koos tegevuse elluviimiseks vajaliku organisatsioonilise struktuuri ja sobivate juhtorganitega. Vastavalt II lisale võib ühendus anda algatusele rahalist abi II lisas kindlaks määratud summa ulatuses ja osaleda aktiivselt rakendamises konkreetse meetme jaoks kõige sobivamal viisil.

EÜ asutamislepingu artikli 169 kohane algatus teadusuuringuid tegevate VKEde valdkonnas

Eesmärk on käivitada ja rakendada ühine teadus- ja arendustegevuse programm teadusuuringutes edukate VKEde huvides, et edendada nende teadusuuringute- ja innovatsioonialast võimekust. EUREKA kogemusele toetuv algatus stimuleerib ja toetab selliste VKEde poolt juhitavaid riikidevahelisi teadus- ja arendustegevuse projekte. See algatus täiendab teisi seitsmenda raamprogrammi raames VKEdele suunatud meetmeid.

Ühendus toetab algatust rahaliselt ja osaleb selle rakendamisel meetmele kõige sobivamal viisil.

V LISA

KOMISJONI POOLT KOOSKÕLAS ARTIKLI 8 LÕIKEGA 4 ESITATAV TEAVE

1. Meetmeid käsitlev teave, mis võimaldab jälgida iga ettepaneku kõiki etappe ning mis hõlmab eelkõige järgmist:
 - esitatud ettepanekud,
 - iga ettepaneku hindamise tulemused,
 - toetuslepingud,
 - lõpuleviidud meetmed.
2. Kõikide konkursside tulemusi ja meetmete rakendamist käsitlev teave, mis hõlmab eelkõige järgmist:
 - iga konkursi tulemused,
 - toetuslepingutealaste läbirääkimiste tulemused,
 - meetmete rakendamine, sealhulgas andmed maksete kohta ning meetmete tulemused.
3. Programmi rakendamist käsitlev teave, sealhulgas raamprogrammi, eriprogrammi ja üksikute meetmete tasandi asjakohane teave

Kõnealune teave (eriti ettepanekuid, nende hindamist ja toetuslepinguid käsitlev teave) tuleks esitada ühtselt struktureeritud, elektrooniliselt loetavas ja töödeldavas formaadis, millele pääseb ligi IT-põhise info- ja aruandlussüsteemi kaudu, kusjuures nimetatud süsteem peaks võimaldama andmeid hõlpsasti analüüsida.
